

Міжнародної науково-практичної конференції
«УКРАЇНА У СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРИ»
16-18 червня 2021 року, м. Одеса

Заянчуковский Р. Д.

здобувач вищої освіти

Державний університет «Одеська політехніка»

(Одеса, Україна)

Яковлев І.В.

канд.іст.наук, старший викладач кафедри

міжнародних відносин та права

Державний університет «Одеська політехніка»

(Одеса, Україна)

КОНГРЕС УКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ В СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ УКРАЇНИ

Український народ довів свою волелюбність, довів словом і ділом. Він виборов право жити вільно на своїй, богом даній землі і в цій боротьбі українська інтелігенція завжди відігравала найважливішу роль. Роль провідників свого народу в краще майбутнє. Саме тому її постійно намагались знищити, очорнити, заборонити. Колонізаторам не до вподоби, коли в колонії вимагають розширення прав та свобод. Колонізаторам потрібна лише покірливість та страх від колоній. Але так склалось що український народ не зламний по своїй природі, а його ідейні лідери покоління за поколінням підіймають народні маси на боротьбу за свою країну.

Загалом Іван Федорович Драч засновник Конгресу Української інтелігенції за своє довге та насичене життя, спромігся зробити значний внесок в процес розвитку української державності. Він створив дві громадські організації «Народний Рух України» та «Конгрес української інтелігенції», які в повній мірі вплинули на хід історичних подій в нашій країні. Про Рух, за роки незалежності, було написано чимало, слід відмітити монографію професора Г.І. Гончарука «Народний Рух України: історія». [1], монографію Кіндрачук Н. М. «За Україну незалежну (Роль Народного Руху України у здобутті незалежності України: 1989–1991 рр.)» [2] та монографію народного депутата України Діденко Ю. В. «Народний рух у державотворчих процесах України (1989 - 2002)»[3].

І якщо про «Рух» відомо всім, то про Конгрес інформації дуже мало. Це пояснюється тим, що Конгрес української інтелігенції був створений в середині дев'яностих років минулого сторіччя, як патріотична громадська організація і перебуваючи серед сотень політичних партій українського політикуму, вона залишилась відносно непомітною для вітчизняних дослідників. Крім того, діяльність конгресу була активною лише до кінця 2000 року, а після пішла в занепад через фактичне відсторонення від справ її засновника та незмінного лідера І. Драча.

Дякуючи інтелігенції Україна стала незалежною, а саме завдячуючи представникам української культурної еліти на чолі з поетом Іваном Драчем який тридцять років тому об'єднав навколо себе проукраїнські сили з метою створення альтернативної у відношенні до радянської влади громадсько-політичної організації Народний Рух України. І в результаті чого Рух доклав максимум зусиль задля вивільнення України з під влади тоталітарної системи Радянського Союзу.

Міжнародної науково-практичної конференції
«УКРАЇНА У СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРИ»

16-18 червня 2021 року, м. Одеса

І. Драч, ще наприкінці 80х очоливши Народний Рух України за перебудову він сформулював позицію даної організації в наступній тезі: «Українці мають право жити добре в своїй українській державі тоді, коли москалям тут буде комфортніше, ніж у Москві, євреям — краще, ніж в Ізраїлі, полякам — краще, ніж у Варшаві». (Такий вектор політичної направленості врятував Рух (принаймні на перших етапах існування) від звинувачень в націоналізмі чи фашизмі хоча й таких випадків в подальшому було при достатньо. Дякуючи такому підходу, до вирішення національного питання, стало зрозуміло що керівництво Руху стоїть на засадах загальнолюдської поваги та толерантності, а це в свою чергу дало можливості даній організації розвиватись як кількісно так і якісно, впродовж 1989-1991 років до лав руху вступили тисячі представників української інтелігенції, значна частина з яких була науковцями, освітянами, представниками культурної еліти Українського народу [4].

Сам Іван Федорович наголошує, що його сильно критикували за цей вислів, більш того крім звичайної критики були й звинувачення в його адресу, в неповазі до українського народу. Враховуючи той факт що переважна більшість членів Народного руху України, були людьми з патріотичними поглядами, для них було незрозуміло намагання І. Драча поставити Український народ в чергу за кращим життям після «москаля, єврея та поляка».

Та все таки, даний вислів знайшов своє відображення і в інших громадсько-політичних силах країни. Ідея покращити життя для представників інших національностей за рахунок ущемлення прав та свобод українського народу стала звичайним явищем у політичному та інформаційному просторі України.

Отже, І. Драчу разом з представниками Конгресу Української інтелігенції вдалось консолідувати суспільство навколо питання відстоювання національних прав та інтересів українського народу, звернути увагу на проблему ущемлення прав україномовного населення, на загрозливу трансформацію суспільних поглядів та проблему само ідентифікації серед російськомовної частини населення українського народу. На превеликий жаль в останні роки громадсько-політична діяльність Конгресу української інтелігенції значно зменшилась в порівнянні з активністю в кінці дев'яностих, проте Конгрес й досі існує і продовжує боротись за сильну та незалежну Україну.

Література:

1. Гончарук Г. І. Народний Рух України. Історія. Одеса: Астропринт, 1997. 380
2. Кіндрачук Н. М. За Україну незалежну (Роль Народного Руху України у здобутті незалежності України: 1989–1991 рр.). Івано-Франківськ: НАІР, 2013. 208 с.
3. Діденко Ю. В. Народний рух у державотворчих процесах України (1989 - 2002). Одеса : Астропринт, 2006. 176 с.
4. Конгрес Української Інтелігенції: матеріали перших всеукраїнських зборів інтелігенції. Київ: 21 березня 1998. 64 с.